

ROTALIIDAE FAMILİYASINA AİT YENİ BİR CİNS *ORDUINA* N. GEN.
VE TÜRÜ HAKKINDA

Ercüment SİREL

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü, Ankara

GİRİŞ

Kuzey Anadolu'da Ordu-Gölköy civarında, takriben Gölköy'ün 8 km kuzeydoğusunda, yer yer *Globotruncana*'lı Senonien kalkerleri ve yer yer de andezitler üzerine gelen Paleosen kalkerlerinin tetkiki esnasında aşağıda tarifini vereceğimiz *Orduina* n. gen. rastlanmıştır.

Ancak tetkik etmiş olduğum kalkerler çok sert olduklarından, fertleri tane olarak elde etmek mümkün olmamıştır. Yapmış olduğum inceleme, ince kesitlerden ve bu kesitlerden çıkarmış olduğum geometrik esaslara dayanmaktadır.

SİSTEMATİK

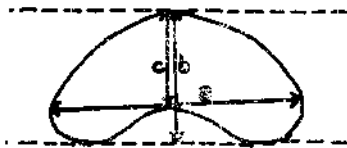
Familiya **ROTALIIDAE** EHRENBERG, 1839

Cins **ORDUINA** n. gen.

Tür-tip *Orduina erki* n. gen. n. sp.

Tarif.— Kabuk serbest, basık konik ve kronik şeklindedir. Fertler karın tarafından içeri doğru göçüktürler. Sarılma trokospiraldır. Kabuk yapısı Rotaliidae-lerde olduğu gibi ışınsal, tek tek laminalar halinde hiyalin kalkerdir ve çok deliklidir.

Ölçüler (mm) olarak verilmiştir.

a - çap
b - yükseklik
c - kalınlık

Boyutlar	Minimum	Maksimum	Ortalama
Çap	1.98	3.83	2.44
Yükseklik	0.70	1.38	1.057
Kalınlık	0.55	1.13	0.833
Tur sayısı	5	7-7.5	6

Karın tarafında birbirlerini kavrayan localar, sırt tarafta birbirlerini kavramazlar. Spir basit olmayıp, kalındır. Baştan sona kadar düzenli olarak gelişir ve spir aralıkları değişmez. Fertler konik ve subkonik olduklarından dolayı, tam olarak bir ekvatorial kesit elde etmek mümkün olmamaktadır. Bu durum konik bir formda Levha I de izah edilmiştir. Elde etmiş olduğum ekvatorial kesitlerde dik-dörtgen şeklinde localar görülür. Loca yüksekliği genişliğinden büyüktür. Değişik

fertlerde loca yüksekliği ve loca genişliği ölçülmüş 3/4 oranı bulunmuştur. Locaları ayıran septal cidar çift olup, aralarında bir boşluk bırakır. Bu boşlukta intra-septal kanal bulunur.

Lam spiral kalın ve deliklidir. İlk loca küresel kalın kabuklu, bazen tek, bazen de çift olarak görülür. Tek olanlar 130 mikron, çift olanlar (78 ve 96 mikron) ortalama büyüklüktedir.

Orduina erki n. gen. n. sp.

(Levha II şek. 1-5; Levha III, şek. 3)

Şekil subkonik olup, karın tarafından içeri doğru göçüktürler. Sarılma trokospiraldir. 3.83 mm çap için 1.16 mm kalınlık, 1.41 mm yükseklik ölçülmüş, 7 tur sayılmıştır. Spir kalın olup, 0.084 mm dir. İlk loca küresel, kalın çeperli olup, umumiyetle çifttir. Ortalama ölçü 0.074 mm - 0.092 mm dir.

Cinsin diğer özelliklerine maliktirler.

Holotip örnek no. ES-1.

Orduina erki var. *conica* n. var.

(Levha III, şek. 1, 2, 4, 5)

Şekli konik olup, karın tarafındaki içeri doğru olan göçüklük, *Orduina erki* n. gen. n. sp.'den daha fazladır. Keza daha küçüktürler. 2.3 mm çap için 0.97 mm kalınlık, 1.27 mm yükseklik ölçülmüş, 6 tur sayılmıştır, ilk loca küresel, kalın çeperli ve tektir. 0.12 mm (ortalama). Ölçüler (ortalama) mm olarak verilmiştir.

Holotip örnek no. ES. 2.

	Çap	Kalınlık	Yükseklik	Spir kalınlığı	Tur adedi
<i>Orduina erki</i> n. gen. n. sp	2.85	0.98	1.20	0.084	6-7
<i>Orduina erki</i> var. <i>conica</i> n. var	2.10	0.88	1.12	0.078	6

Alâka ve farkları.— Bu cinsin Rotaliidae familyası içerisinde en fazla *Laffitteina* Marie, 1945 ve *Dictyokathina* Smout, 1954 ile alâkası vardır. Kabuk yapısı, kabuğun çok delikli oluşu dolayısıyla *Laffitteina* Marie'ye benzer ise de, şekli, locaların kalınlaşan bir tur üzerinde toplanmayışı, sırt tarafta locaların birbirlerini kavramayışı ve sarılma planının bir düzlem üzerinde olmayışıyle *Laffitteina* Marie'den katî olarak ayrılır. Keza şekli, sarılma planının benzerliği dolayısıyla *Dictyokathina* Smout ile alâkalı görünürse de, kabuk yapısı, kabuğun çok delikli oluşu ve umbilical bölgedeki çıkıntının olmayışıyle de ondan katî olarak ayrılır.

Berberer bulunduğu mikrofauna.— Bu genus kahve renkli, sert kalkerler içerisinde *Rotalia trochidiformis* Lam., *Miscellanea* cf. *meandrina* (Carter), *Laffitteina* sp., *Keramosphaera* sp., *Lockhartia*?, *Vahulammina* sp. ve bol Miliolidae ihtiva eden, zengin bir mikrofauna topluluğu ile birlikte bulunur.

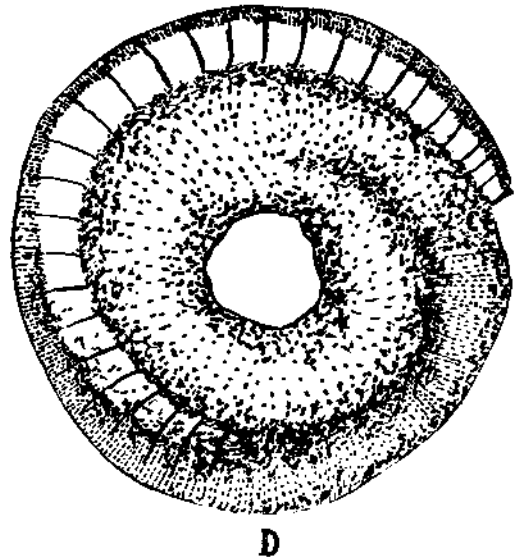
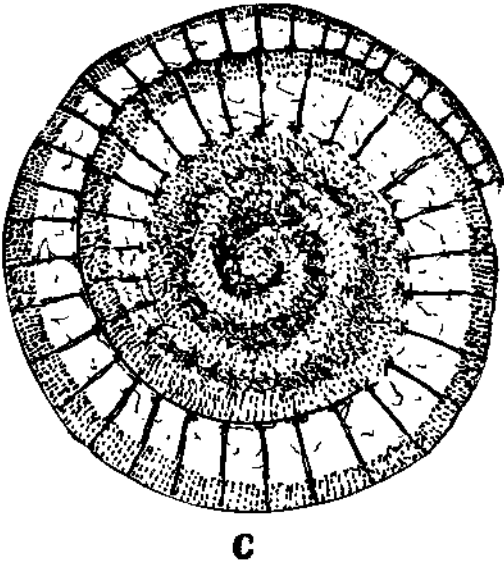
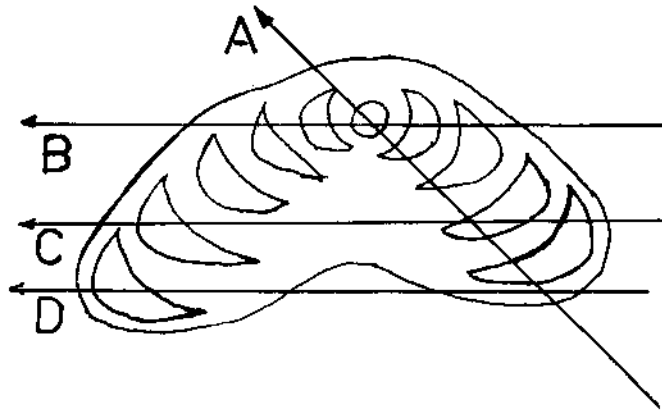
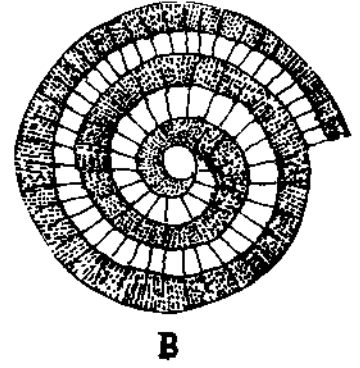
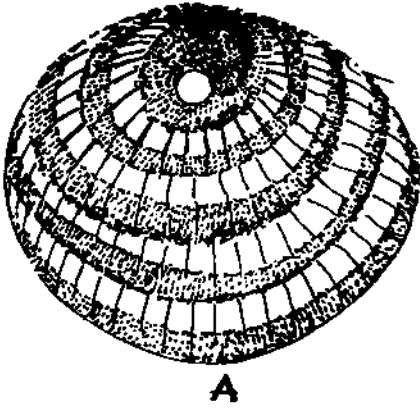
Yaş ı.— Paleosen.

Yeri.— Közören köyü, Ordu - Gököy'ün 8 km kuzeydoğusu.

Neşre verildiği tarih 29 Eylül, 1969

BİBLİYOGRAFYA

- APPLİN, E. R. & JORDAN, L. (1950) : *Lockhartia cushmani* Applin & Jordan and notes on two previously described Foraminifera from Tertiary rock in Florida. *Jour. Paleontology*, vol.24, pp.474-478, pl.65.
- CAUDRI, C. M. B. (1944) : The larger Foraminifera from San Juan de Los Morros, State of Guarico, Venezuelâ. *Bull. Amer. Paleont.*, New York, vol. 414, pp. 1-54, pls., 1-5.
- COLE. *Wi S.* (1942). : *Lockhartia* in Cuba. *Jour. Paleontology.*, vol. 16, pp. 640-642, pl. 92.
- DİZER, A. (1957) : Observations on a fauna of Foraminifera from Montian beds in Turkey. *Paleont. Soc. of India*, Wadia Jubilee number, vol. 2, pp, 38-41.
- (1968) : Etude micropaleontologique du Nummulitique de Haymana (Turquie). *Revue de Micropaleontologie*, vol. 11, no. 1, pp. 13-21.
- ELLİS, B. F. & MESSINA, A. R. (1940) : Catalogue of Foraminifera. *Amer. Mus. Nat. Hist.*, New York.
- GREIG, I. A. (1935) : *Rotalia viennoti*, an Important Foraminiferal species from Asia Minor and Western Asia. *Jour. Paleontology*, vol. 9, pp. 523-526.
- GRIMSDALE, T. F. (1952) : Cretaceous and Tertiary Foraminifera from the Middle East. *Bull, of the Brit. Museum (Natural History). Geology*, vol. 1, no. 8.
- HANZAVA, S. (1957) : Cenozoic Foraminifera of Micronesia. *The Geological Society of America*, Memoir 66.
- HOFKER, J. (1927) : The Foraminifera of the Siboga Expedition. Pt. 1. Families Tinoporidae, Rotaliidae., Nummulitidae, Amphisteginidae. *Mon. Siboga Exped.*, vol. 4, pp. 1-78.
- The Foraminifera of the Siboga Expedition. Pt. III. Ordo Dentata, Sub-Ordines Protoforaminata, Biforaminata, Deuteroforaminata. *Mon. Siboga Exped.*, vol. 4a, pp. 1-513.
- LOEBLİCH, A. R. Jr. & TAPPAN, H. (1964) : Treatise on Invertebrate Paleontology. *The Geological Society of America and The University of Kansas Press*, part C, 2 vol. 900 pp. 653 fig.
- MARİE, P. (1946) : Sur *Laffiteina bibensis* et *Laffiteina monodi*, nouveau genre et nouvelles especes de Foraminiferes du Montien. *Bull. Soc. Geol. Fr.*, Paris (5), vol. 15, pp. 419-434, pl. 5.
- OVEY, C. D. (1947) : A new Eocene species of *Lockhartia* Davies, from British Somaliland, with notes on other species of the genus. *Ann. Mag. Nat. Hist.*, London (11) 13, pp. 571-576, pls. 10,11.
- SMOUT, A. H. (1954) : Lower Tertiary Foraminifera of the Qatar Peninsula. *British Museum (Nat. Hist.)*, London, pp.1-96, pl. 1-15.

LEVHA - I

Konik bir formda ekvatorial kesit elde etme ihtimallerini gösteren şematik levha.

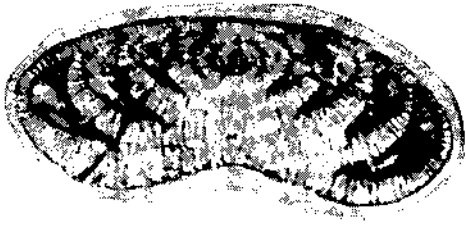
- Şek. 1 - Misal olarak *Orduina erki* var. *conica* n. var. alınmıştır.
Şek. A - Eğik geçmiş ekvatorial kesit.
Şek. B - İki tur ihtiva eden ekvatorial kesit.
Şek. C - Ekvatorial kesite paralel, tabana yakın bir yerden geçen yatay kesit.
Şek. D - Orta boşluktan geçen yatay kesit.

LEVHA - II

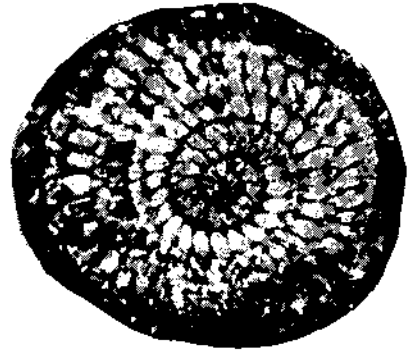
Şek. 1 - <i>Orduina erki</i> n. gen. n. sp. Aksiyal kesit.	Holotip, 18 X.
Şek. 2 - <i>Orduina erki</i> n. gen. n. sp. Aksiyal kesit.	Paratip, 21 x.
Şek. 3 - <i>Orduina erki</i> n. gen. n. sp. Subekvatoryal kesit.	Paratip, 26 X.
Şek. 4 - <i>Orduina erki</i> n. gen. n. sp. Ekvatorial kesite paralel yatay kesit.	Paratip, 26X.
Şek. 5 - <i>Orduina erki</i> n. gen. n. sp. Orta boşluktan geçen yatay kesit.	Paratip, 20 X.

LEVHA - III

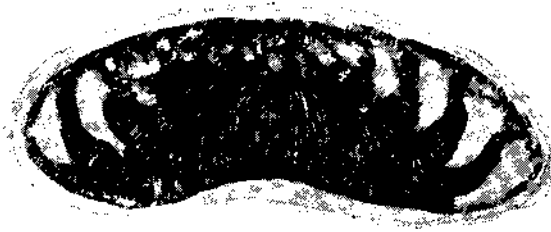
Şek. 1 - <i>Orduina erki</i> var. <i>conica</i> n. var. Aksiyal kesit.	Holotip, 30X.
Şek. 2 - <i>Orduina erki</i> var. <i>conica</i> n. var. Aksiyal kesit.	Paratip, 21 X.
Şek. 3 - <i>Orduina erki</i> n. gen. n. sp. ilk loca.	108X»
Şek. 4 - <i>Orduina erki</i> var. <i>conica</i> n. var. Aksiyal kesit.	Paratip, 22X.
Şek. 5 - <i>Orduina erki</i> var. <i>conica</i> n. var. Eğik ekvatorial kesit.	21 X.

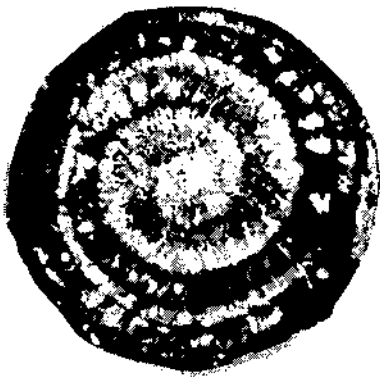
2

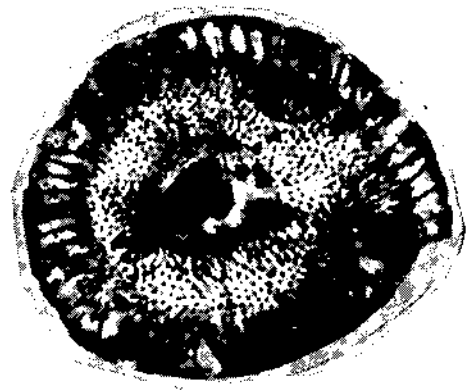
3

1

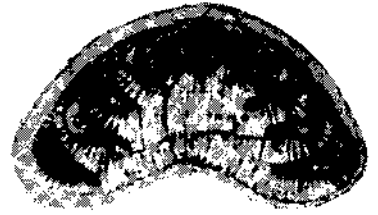
4

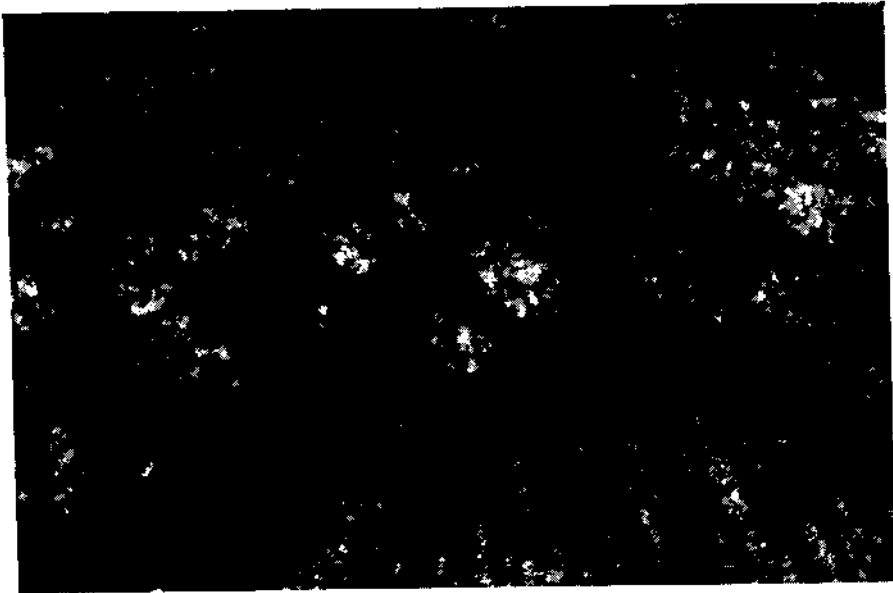
5

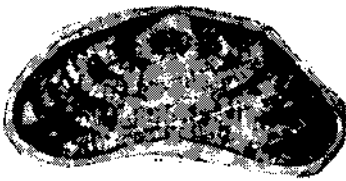
1

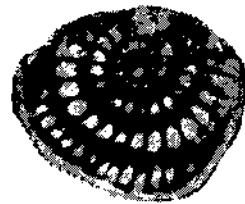
2

3

4

5